



La seu de Barcelona del Museu d'Arqueologia de Catalunya mostra com era *Europa fa un milió d'anys*

Avui dijous 12 de març, el director general del Patrimoni Cultural, Josep Maria Carreté, i el Dr. Eudald Carbonell, professor de la URV i director de l'IPHES, inauguraran a la seu de Barcelona del Museu d'Arqueologia de Catalunya, l'exposició ***Europa fa un milió d'anys***. L'acte tindrà lloc a les 20 hores; una hora abans, a les 19 hores, Eudald Carbonell, impartirà la conferència "El primer europeu: la mandíbula de Sima del Elefante (Atapuerca)".

L'exposició trasllada al visitant, de manera didàctica, als orígens de la vida al planeta Terra, ens mostra com varen configurar-se de forma progressiva els actuals continents i com les diferents variacions climàtiques van determinar l'aparició d'una vegetació i fauna específiques -entre elles l'espècie humana- en diferents localitzacions geogràfiques.

Des de fa un milió d'anys, la vegetació i especialment la fauna, han sofert variacions en la seva localització geogràfica, gràcies a les extincions i a noves incorporacions.

Fa entre 1.3 i 0.8 milions d'anys, durant el Plistocè inferior, el nostre continent era un indret amb una gran riquesa ecològica, amb abundants plantes i animals que constituïen l'aliment dels depredadors. Es tracta d'un moment interglacial, amb un clima benigne, amb una fauna i vegetació pròpies dels ambients càlids.

Els primers homínids arribaren a Europa meridional fa un milió i mig d'anys establint-se en un entorn variat, compost de praderies i de zones de bosc, i compartint l'espai vital amb rinoceronts, bisons, ossos, elefants, cavalls, etc.

Alguns jaciments de les primeres etapes del Plistocè, com ara Venta Micena (Orce, Granada), de fa 1.5 milions d'anys, ens mostren un ecosistema molt similar al de les sabanes humides de l'Àfrica actual. Uns enormes dents de sabre eren a la cúspide de la cadena alimentària i depredaven preferentment èquids similars a les zebres, grans bòvids, cérvols gegants però també incidien sobre hipopòtams i elefants joves, rinoceronts, i d'altres habitants de la sabana... sempre sota l'atenta mirada de carronyaires com les antigues hienes o el primer europeu: l'*Homo antecessor*.



Aquesta composició faunística va romandre relativament estable a l'àrea del Mediterrani fins al Plistocè mitjà, ara fa uns 800.000 anys. Just en aquell moment s'extingiren la majoria d'aquestes espècies i van ser substituïdes per altres procedents majoritàriament d'Orient Mitjà i de la part occidental d'Àsia, però també d'Àfrica. L'*Homo antecessor* evolucionà primer cap a l'*Homo Heidelbergensis* i posteriorment cap a l'*Homo neanderthalensis*.

Gràcies a l'arqueologia -amb disciplines com l'arqueobotànica i l'arqueozoologia-, la geologia i la paleontologia, podem fer una reconstrucció del nostre entorn. Cadascuna d'elles ens ajuda a descobrir diversos aspectes del que va passar, qui eren i com vivien els animals de l'època, quina mena de paisatge hi havia, si feia fred, si feia calor. Llegir el passat, investigar com si fóssim detectius del passat, per conèixer una mica més els nostres orígens.

El muntatge expositiu d'*Europa fa un milió d'anys* convida el visitant a participar en aquesta investigació del passat. Inclou recreacions de paisatges de l'època i grans escenografies que permeten que el públic conegui quin era l'ecosistema d'ara fa un milió d'anys i com era la fauna que l'habitava. La mostra presenta també com a novetat restitucions virtuals de l'*Homo antecessor*. Al mateix temps, l'exposició es complementa amb activitats didàctiques i un cicle de conferències que portarà a alguns dels principals investigadors d'aquest període de l'evolució.

Europa fa un milió d'anys ha estat produïda per l'Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social (IPHES) amb la col·laboració de la Fundación Española para la Ciencia y la Tecnología (FECYT). El comissari és Lluís Batista, arqueòleg i membre de la Unitat de Museografia de l'IPHES.

Barcelona, 12 de març de 2009



Museu d'Arqueologia de Catalunya

Passeig de Santa Madrona, 39-41
08038 Barcelona
Tel. 93 423 21 49
Fax 93 325 00 33
mac.cultura@gencat.net

Activitats complementàries

Cicle de conferències

Dijous, 12 de març

El primer europeu: la mandíbula de Sima de l'Elefant (Atapuerca)

A càrrec del Dr. Eudald Carbonell Roura

Dijous, 26 de març

Catalunya ara fa més de 800.000 anys

A càrrec de Kenneth Martínez, Joan Garriga i Josep Vallverdú

Dijous, 9 d'abril

Primeres ocupacions humanes en el Pleistocè inferior de la regió de Orce (Granada)

A càrrec de Jordi Agustí i Bienvenido Martínez

Dijous, 7 de maig

La reconstrucció científica d'Homo antecessor i el seu entorn: dibuixos, escultures i modelats

Taula rodona que comptarà amb la participació de Mauricio Antón, Carles Lorenzo, Gala Gómez i Lluís Batista.

Totes les conferències tindran lloc a les 19 hores a la sala d'actes del MAC Barcelona.

La Nit dels Museus – La Nit dels temps

Dissabte, 16 de maig

A les 21 hores

Visita guiada a l'exposició Europa fa un milió d'anys

A càrrec d'Schola Didàctica Activa

A les 22 hores

Mus in pice

Espectacle sonor i visual, en el que l'acció gira entorn de l'home i el medi natural que l'envolta. En una atmosfera nocturna, l'espectador serà transportat a l'Europa de fa un milió d'anys. A càrrec d'Obliqua.

L'exposició es podrà visitar a la seu de Barcelona del Museu d'Arqueologia de Catalunya fins el 14 de juny (Passeig Sta. Madrona, 39. Barcelona. Tel. 93 4232149. www.mac.cat). De dimarts a dissabte, de 9.30 a 19 h, i diumenges i festius, de 10 a 14.30 h. Els dilluns és tancat. Preu de l'entrada: 3 euros. És gratuït per als menors de 16 anys i els més grans de 65; així com l'últim diumenge de mes.



**Generalitat
de Catalunya**



**Museu d'Arqueologia
de Catalunya**

Passeig de Santa Madrona, 39-41
08038 Barcelona
Tel. 93 423 21 49
Fax 93 325 00 33
mac.cultura@gencat.net



**Generalitat
de Catalunya**